

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I. Indledning

Der er den 2. december 2003 indgået aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne om adgangen til det danske arbejdsmarked efter udvidelsen af EU pr. 1. maj 2004.

Det indre markeds fri bevægelighed for varer, kapital, serviceydelser og arbejdskraft er en hjørnesten i EU-samarbejdet. Et åbent, fleksibelt arbejdsmarked er afgørende for at sikre en veluddannet arbejdskraft, økonomisk udvikling og overførsel af viden mellem de enkelte europæiske lande. Dermed er det et centralt mål for det europæiske samarbejde at fjerne hindringer for den frie bevægelighed mellem medlemslandene.

Den kommende EU-udvidelse vil formentlig kun give anledning til begrænsede vandring af arbejdskraft. Forventningen er, at den kommende EU-udvidelse i lighed med tidligere udvidelser vil øge den nuværende økonomiske vækst og derved forbedre beskæftigelsesmulighederne i de nye EU-lande.

Aftalepartierne er enige om, at der er en række hensyn at tage, når EU udvides, og det danske arbejdsmarked åbnes for arbejdstagere som legal arbejdskraft fra de nye medlemslande. Bl.a. skal det sikres, at de danske velfærdsordninger forbliver robuste, og at der ikke sker utilsigtet brug af de danske sociale ordninger.

Som led i aftalen er der bl.a. enighed om at foretage målrettede justeringer af udvalgte sociale ydelser med henblik på at forberede de danske velfærdsydelser på EU-udvidelsen og åbningen af det danske arbejdsmarked.

Med lovforslaget udmøntes den del af aftalen, der vedrører lov om aktiv socialpolitik og lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de øvrige tiltag som følge af udvidelsen af EU og aftalen om adgang til det danske arbejdsmarked efter udvidelse af

EU pr. 1. maj 2004, herunder forslag L 157 om ændring af udlændingeloven, der samtidigt er fremsat af ministeren for Flygtninge, Indvandrere og Integration, og forslag L 118 om ændring af lov om børnepasningsorlov, som er fremsat den 17. december 2003.

II. Lovforslaget indeholder følgende elementer:

- 1. Hjælp til personer med visse former for opholdsret (lov om aktiv socialpolitik)*
- 2. Opfølgning i sygedagpengesager i udlandet (lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel)*

1. Hjælp til personer med visse former for opholdsret (lov om aktiv socialpolitik)

Lov om aktiv socialpolitik er senest bekendtgjort ved lovebekendtgørelse nr. 709 af 13. august 2003, som ændret ved § 3 i lov nr. 1168 af 19. december 2003.

Aftalen

Det fremgår af aftalen, at der er enighed om, at det generelle pres på velfærdssystemet vil være begrænset. Aftalepartierne ønsker imidlertid at forebygge enhver risiko for, at EU-udvidelsen kan give anledning til utilsigtet brug af sociale ydelser. Aftalepartierne gør derfor brug af de bestemmelser, der er i tiltrædelsestraktaten med de nye EU-lande for at regulere adgangen til det danske arbejdsmarked.

Der etableres i en overgangsperiode et regelsæt for meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til arbejdstagere, der er statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn. Meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse vil som udgangspunkt være betinget af, at der foreligger et konkret ansættelsestilbud med angivelse af, at løn- og ansættelsesvilkårene er fastlagt i henhold til en nærmere angivet overenskomst eller er sædvanlige for det danske arbejdsmarked. Tilladelsen vil som udgangspunkt endvidere være betinget af ansættelse på fuld tid. Det vil endelig være et krav, at den pågældende virksomhed er skattepligtig i henhold til kildeskatte- loven.